

UNIVERZITA PAVLA JOZÉFA ŠAFÁRIKA V KOŠCIACH

ÚVOD DO HISTORICKEJ DEMOGRAFIE

Nikola Regináčová

Košice 2015

OBSAH

Predhovor	6
1. ÚVOD DO HISTORICKEJ DEMOGRAFIE, POJEM, PREDMET A HISTORICKÝ VÝVOJ	8
1.1. Pojem „demografia“	8
1.2. Historický vývoj a známe osobnosti demografie	9
1.3. Predmet demografie	12
1.4. Pojem „Historická demografia“	17
2. VZŤAH (HISTORICKEJ) DEMOGRAFIE K INÝM VEDNÝM DISCIPLÍNAM.....	20
3. METÓDY UPLATŇOVANÉ V HISTORICKO- DEMOGRAFICKOM VÝSKUME	25
4. ZÁKLADNÉ POJMY POUŽÍVANÉ V HISTORICKEJ DEMOGRAFII	28
5. ZÁKLADNÉ PRAMENE (HISTORICKEJ DEMOGRAFIE) INFORMUJÚCE O POČETNOSTI OBYVATEĽOV	43
5.1. Obdobie do konca 13. storočia.....	43
5.2. Od konca 13. do začiatku 16. storočia	43
5.3. Od začiatku 16. storočia do polovice 19. storočia.....	44
5.4. Druhá polovica 19. storočia až do súčasnosti	50
6. VÝVOJ POPULÁCIE SLOVENSKA	64
6.1. Príčiny rastu a poklesu obyvateľov Slovenska v období rokov 1869 – 1921	66
6.2. Príčiny rastu a poklesu obyvateľov Slovenska v období rokov 1921 – 1950	68
6.3. Príčiny rastu a poklesu obyvateľov Slovenska v období rokov 1950 – 1991	69
6.4. Príčiny rastu a poklesu obyvateľov Slovenska v období po roku 1991	70
6.5. Vývoj početnosti obyvateľov Košíc so zameraním na 19. a začiatok 20. storočia	71
7. DEMOGRAFICKÁ ŠTRUKTÚRA POPULÁCIE	81
7.1. Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia	81

7.2. Štruktúra obyvateľstva podľa veku	83
7.3. Rodinný stav populácie	85
7.4. Zloženie obyvateľov podľa pohlavia, veku a rodinného stavu na príklade mesta Košice (1869 – 1921).....	86
7.5. Národnosť obyvateľov	88
7.6. Konfesionálna štruktúra populácie.....	91
7.7. Štruktúra obyvateľov podľa národnostného a náboženského zloženia na príklade mesta Košice (v období rokov 1869 – 1921).....	93
8. PRIRODZENÝ POHYB OBYVATEĽSTVA	100
8.1. Plodnosť (<i>Fertilita</i>) a pôrodnosť (<i>Natalita</i>)	100
8.2. Úmrtnosť (<i>Mortalita</i>)	104
9. MECHANICKÝ POHYB – (MIGRÁCIA) OBYVATEĽSTVA	110
9.1. Základné zdroje údajov o migrácii.....	112
9.2. Vývoj migrácie.....	115
9.3. Migrácia obyvateľov na príklade mesta Košice v 19. storočí a na začiatku 20. storočia	121
PRÍLOHY	130